

Πρός τόν Ἱερόν Κλήρον καί εὐσεβῆ λαόν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Θέμα: «**Πασχάλιος Ποιμαντορική Έγκύκλιος**».

Χριστός Ανέστη! Οἱ δύο αὐτές λέξεις, οἱ ὁποῖες ἤχοῦν πανηγυρικά ἀπό τὰ χεῖλη ὄλων τῆν φωταυγῆ καί πανέορτη νύχτα τῆς Ἀναστάσεως, συμπυκνώνουν ὅ,τι πιό ὑψηλό καί οὐσιώδες ἀνακοινώθηκε ποτέ στούς ἀνθρώπους. Συνιστοῦν τό ἄρραγές θεμέλιο τῆς πίστεώς μας, τήν ἀκλόνητη βεβαιότητα, ἐπί τῆς οἰκδομήθηκε ἡ Ἐκκλησία μας. Σηματοδοτοῦν τήν ἀφετηρία τῆς αἰωνιότητος, τήν ἐγγύηση τοῦ ἀνακαινισμοῦ τοῦ κόσμου. Ἐκφράζουν τήν νίκη ἐπί τοῦ θανάτου, τήν λύτρωση ἀπό τήν φθορά καί τήν αἵμαρτία, τήν πηγή τῆς ἀκατάλυτης χαρᾶς, τήν δωρεά τῆς αἰώνιας ζωῆς, τό προοίμιο «τῆς τοῦ μέλλοντος αἰῶνος μιᾶς καί ἀνεσπέρου ἡμέρας»: «*Θανάτου ἐορτάζομεν νέκρωσιν, Ἄ.δου τήν καθαίρεσιν, ἄλλης βιοτῆς τῆς αἰωνίου ἀπαρχήν*»

Τό χαροποιό ἀναστάσιμο αὐτό ἀγγελμα πληροῖ καί συνεγείρει τήν ψυχὴ μας. Ἕναι ὁ ἐνθουσιώδης ψαλμικός παιάνας, ὁ ὁποῖος δονεῖ καί λαμπρύνει τήν μυστηριακὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ ἀναστάσιμος χαιρετισμὸς δὲν εἶναι εὐχετήριος λόγος, ἀλλὰ δοξαστικὴ διακήρυξη καί μαρτυρία τῆς πίστεως στό γεγονός τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Δὲν ἀποτελεῖ κάποιον τυπικὸ εἶορτιο χαιρετισμὸ· πρόκειται γιὰ τήν κορυφαία ἀλήθεια τῆς πίστεώς μας, τήν πηγή τῆς σωτηρίας τοῦ σύμπαντος κόσμου. Ἀναφωνεῖ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «*Ὡς τήν ἀποψινὴ νύχτα τῶν θαυμάτων, οἱ ἄνθρωποι πέθαιναν· τώρα πιά, δὲν θά πεθαίνουν, θά κοιμοῦνται ξαναγυρνώντας στό χῶμα ἀπό ὅπου βγήκαν, γιὰ νά ἀναστηθοῦν μία μέρα καί νά χαροῦν τήν χαρὰ τῆς ἀθανασίας*»

Ὁ πρῶτος, ὁμως, μεταναστάσιμος λόγος τοῦ Χριστοῦ, μέ τόν ὁποῖον ἀπευθύνθηκε στίς Μυροφόρες (Ματθ. 28, 8-9), ὑπῆρξε τό «*Χαίρετε*». Ἡ συνήθης αὐτὴ ἐλληνικὴ προσφώνηση ἀπό τήν ἐποχὴ τῶν οἰμηρικῶν ἐπῶν ἀποκτᾶ ἐδῶ ἰδιαίτερη σημασία καί γίνεται εὐαγγελικά τό πρῶτο «Χριστὸς Ἀνέστη» τῆς ἱστορίας. Ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ ὡς πηγή χαρᾶς δὲν μπορεῖ νά ἐκφρασθεῖ πληρέστερα παρά μέ αὐτόν τόν εὐφρόσυνο χαιρετισμὸ. Ἡ λέξη ἐδῶ δέχεται μίαν ὑπέροχη ὑπέρβαση, καθὼς ἡ χαρὰ δὲν σχετίζεται πλέον μέ πρόσκαιρα ἀγαθὰ, ἀλλὰ συνδέεται μέ τήν ἐμπειρία τῆς Ἀναστάσεως, μέ τήν ἐλπίδα καί τήν βεβαιότητα τῆς

ἀκατάλυτης ζωῆς πού ἀνέτειλε ἐκ τοῦ Παναγίου Τάφου.

Ἡ χαρά, κατά τὴν διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας, δὲν ἀποτελεῖ καρπὸ εὐδαιμονικῆς ἀναζήτησης. Ὁ εὐδαιμονισμὸς καὶ ἡ ἠδονοθηρία ἐκφράζουν τὸ πνεῦμα τοῦ ἐκπεσόντος κόσμου. Ὑπηρετοῦν τὴν φιλαυτία καὶ προτάσσουν ἀτομικὲς ἀνάγκες. Ἡ ἀληθινὴ χαρὰ συμβαδίζει μὲ τὴν κοινωνία πρὸς τὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ. Ἡ ἀναζήτηση τῆς χαρᾶς ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ ἔξω ἀπὸ τὴν προοπτικὴ αὐτὴ οδηγεῖ ἀναπόφευκτα σὲ ἀπογοήτευση.

Ἡ ἀληθινὴ χαρὰ ὑπερβαίνει τίς αἰσθήσεις. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι κινεῖται σὲ ὑψηλότερο ἐπίπεδο, τὸ οἷοιο βρίσκεται πέρα ἀπὸ τὴν ἐφήμερὴ φύση τους. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος χαρακτηρίζει τὴν χαρὰ ὡς καρπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος (Γαλ. 5, 22) καὶ ὁ ἱερός Χρυσόστομος τὴν ἀποκαλεῖ πνευματικὸ κατόρθωμα. Δωρίζεται ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ, στὴν ἐντέλειά της, εἶναι ἀναφαίρετη καὶ ἀπρόσβλητη, ἀσύγκριτα ἀνώτερη τῆς χαρᾶς τῶν αἰσθήσεων. Ὅπως κάθε καρπὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἔτσι καὶ ἡ χαρὰ κατορθώνεται ἀνάλογα μὲ τὴν πίστη καὶ τὴν ψυχικὴ τελείωση τοῦ καθενὸς μας.

Βεβαίως, ἡ χαρὰ αὐτὴ, ὡς ἀδιάπτωτη κατάσταση, ὑπάρχει μόνο στὴ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Στὴν καθημερινή μας ζωὴ βιώνουμε θλίψεις καὶ δυσκολίες, ἐπειδὴ ὁ κόσμος μας κυριαρχεῖται ἀπὸ τὴν φθορὰ καὶ τὴν ἀμαρτία. Οἱ θλίψεις τῆς καθημερινότητος καὶ οἱ βιοτικὲς μέριμνες, ὅμως, δὲν ματαιώνουν τὴν χαρὰ τοῦ πιστοῦ· γίνονται νέες ἀφορμὲς χαρᾶς καὶ τὸν βοηθοῦν νὰ οικειωθεῖ τὴν ζωὴ τοῦ Χριστοῦ. Στὴν ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας ἡ σύνθεση χαρᾶς καὶ λύπης προβάλλεται μὲ τὴν ἀδιάσπαστη ἐνότητα τοῦ Πάθους καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Τὸ Πάθος εἶναι ἡ πορεία πρὸς τὴν Ἀνάστασι καὶ ἡ Ἀνάστασι κατάληξι τοῦ Πάθους. Ὁ Σταυρὸς οδηγεῖ στὴν Ἀνάστασι καὶ ἡ παροῦσα κατάσταση τοῦ κόσμου κυοφορεῖ τὴν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Τὴν λύπη καὶ τὴν ἀπόγνωσι διαδέχεται ἡ χαρὰ τῆς Ἀναστάσεως. Τότε, σύμφωνα μὲ τὸν ἱερό Χρυσόστομο, *«ὅλοι ἀπολαμβάνουν τὸ συμπόσιο τῆς πίστεως. Ὅλοι γεύονται τὸν πλοῦτο τῆς χρηστότητος. Κανεὶς δὲν θρηνεῖ γιὰ τὴν πνευματικὴ του πενία, διότι φανερώθηκε ἡ κοινὴ βασιλεία. Κανεὶς δὲν ὀδύρεται γιὰ τὰ πταίσματά του, γιὰτὶ συγγνώμη ἀνέτειλε ἀπὸ τὸν τάφο. Κανεὶς δὲν φοβᾶται τὸν θάνατο, γιὰτὶ μᾶς ἐλευθέρωσε ὁ θάνατος τοῦ Σωτῆρος»*

Ἡ πορεία αὐτὴ προϋποθέτει πίστη καὶ πόθο γιὰ τὸν Χριστό. Ὁ πόθος τοῦ Χριστοῦ εἶναι πηγὴ χαρᾶς, πού ἐξαλείφει κάθε λύπη μέσα στὸν ἄνθρωπο. Συνιστᾷ τὴν ἱερὰ εὐφροσύνη τῆς θείας λατρείας καὶ τῆς κοινωνίας μὲ τὸν Ἀναστάντα. Δὲν μπορούμε νὰ πλησιάσουμε τὸν ἀναστημένο Κύριο καὶ νὰ κοινωνήσουμε τὸ φῶς τῆς Ἀναστάσεώς Του χωρὶς πνευματικὴ προετοιμασία γι' αὐτὴ τὴν δωρεά, χωρὶς καθαρότητα ψυχῆς. Μόνο μὲ δυνατὴ καὶ καθαρὴ

ψυχή, «πεφωτισμένην καρδίαν», βαθειά πίστη και αγάπη, μπορούμε να Τόν υποδεχθούμε και να γίνουμε μέτοχοι του φωτός και τῆς χαρᾶς τῆς Ἀναστάσεως.

Οι εὐλαβεῖς ἐκεῖνες μυροφόρες γυναῖκες, λόγω τῆς μεγάλης πίστεώς τους, ἡ ὁποία ἦταν ἀπόρροια τῆς ἀγάπης τους πρὸς τὸν Ἰησοῦ, ἀξιώθηκαν πρῶτες νὰ δοῦν καὶ νὰ προσκυνήσουν τὸν ἀναστάντα Κύριο, νὰ ἀκούσουν ἀπὸ Αὐτὸν τὸ «χαίρετε» καὶ νὰ δεχθοῦν «τό φαιδρὸν τῆς Ἀναστάσεως κήρυγμα»

Ἐλαβαν τὴ μεγάλη αὐτὴ τιμὴ, ἐπειδὴ δὲν δειλίασαν καὶ δὲν κρύφτηκαν, ὅπως οἱ μαθητὲς τοῦ Κυρίου, ἀλλὰ ἦταν παρούσες καὶ στὴν σταύρωση καὶ στὴν ταφὴ του. Δὲν ἄφησαν τὴ δεινὴ καὶ νοσηρὴ λογικὴ νὰ τις κυριεύσει μὲ τὸν φόβο τῆς δυνάμεως τῶν ἐχθρῶν του Χριστοῦ. Ἐπειδὴ λοιπὸν περίσσευε στὶς καρδιές τῶν Μυροφόρων ἡ βαθειὰ πίστη, ἀξιώθηκαν πρῶτες αὐτές νὰ μνηθοῦν στὸ γεγονός τῆς ἀναστάσεως, ἀκόμα κι εἰάν δὲν κατανόησαν ὅλες στὸ ἴδιο βαθμὸ τὸ θαυμαστὸ καὶ σωτήριον γεγονός.

«Καὶ ἐπλήσθη χαρᾶς τὸ στόμα αὐτῶν ἐν τῷ λέγειν "ἀνέστη ὁ Κύριος"». «Υπέστρεφον ἐν χαρᾷ τοῖς Ἀποστόλοις μνηῦσαι ἐμφανῶς ὅτι ἀνέστης ἡ Ζωὴ τῶν ἀπάντων»

Παρακαλοῦμε τὸν Κύριο νὰ πληροῖ τις καρδιές ὅλων μὲ τὴν ἀδαπάνητη χαρὰ Του, ὥστε νὰ πραγματωθεῖ ἡ παράκλησή Του κατὰ τὴν προσευχὴ Του στὸν κῆπο τῶν Ἐλαιῶν: «ἵνα ἔχωσιν τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς»

(Ἰω. 17, 13). Παρακαλεῖ ὁ Χριστὸς τὸν Θεὸ καὶ Πατέρα Του, ὥστε οἱ μαθητὲς Του νὰ ἔχουν μέσα τοὺς τὴν χαρὰ Του σὲ ὅλη της τὴν πληρότητα. Τὴν ἀναφαιρῆτη καὶ αἰώνια χαρὰ, ἡ ὁποία ἀπορρέει ἀπὸ τὴν Ἀνάστασι τοῦ Κυρίου μας.

Ἡ χαρὰ τῆς κοινωνίας μὲ τὸν Χριστὸ εἶναι τόσο μεγάλη, ὥστε ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐπαναλαμβάνει στὴν ἐπιστολὴ του στοὺς Φιλιππησίους: «Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε· καὶ πάλι θὰ πῶ, χαίρετε» (Φιλ. 4, 4).

Πρόκειται γιὰ χαρὰ διαρκῆ καὶ ἀναλλοίωτη. Ὁ ἱερός Χρυσόστομος μας λέει ὅτι ὁ Ἀπόστολος Παῦλος γράφει πρὸς τοὺς Φιλιππησίους νὰ χαίρονται πάντοτε, γιατί ἐκεῖνος πού χαίρεται ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου δὲν χάνει ποτέ αὐτὴ τὴν εὐφροσύνη, ὅσες δυσμενεῖς συνθήκες κι ἂν συναντήσῃ. «

Ὅτι ὁ ἐν Θεῷ ὢν, αἰεὶ χαίρει»

:ἀκόμα κι ἂν ὑποφέρει καὶ θλίβεται, πάντοτε χαίρεται.

Αὐτὴ ἡ χαρὰ εἶναι ὁ Χριστὸς, σωτήρας καὶ λυτρωτῆς: ἡ ἀνάπαυσις τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ἀναγέννησή του στὴν ὄντως ζωὴ, ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ σωτηρία του. Αὐτὴν ζεῖ καὶ ἀπολαμβάνει ὁ ἀναγεννημένος πνευματικῶς ἄνθρωπος. Καὶ εἶναι χαρὰ ἀγνή, ἀνεπιτήδευτη, πηγαία, διαρκῆς. Τὴν προξενεῖ ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν Θεόν, ἡ ὁποία «ἔξω βάλλει τὸν φόβον» (Α΄ Ἰω., 4,

18). Είναι η διάβαση από τις αδιέξοδες και σκοτεινές πτυχές του βίου μας προς την εμπειρία του ζώντος και αναστημένου Χριστού. Είναι η δύναμη, η οποία μας αναβιβάζει στον Ουρανό και μας ανυψώνει στην πορεία μας να πραγματώσουμε τον *«καινόν άνθρωπον»*

. Κατακλύζει όλη την ύπαρξή μας και την αποκαθιστά στην πραγματική της πληρότητα.

Πρόκειται για την χαρά που κήρυξε ο αναστημένος Κύριος αμέσως μετά την εκ νεκρών έγερσή Του: Χαίρετε. Την διακήρυξε στις έκθαμβες Μυροφόρες, αλλά και προς τους ανθρώπους κάθε εποχής. Με την κατανίκηση του θανάτου, δεν υφίστανται πλέον αδιέξοδα στα προσωπικά προβλήματα και τις αντιξοότητες που βιώνουμε. Τίποτα δεν μπορεί να επισκιάσει το άγιο και ολόλαμπρο Φως της Αναστάσεως. Αυτή η αναστάσιμη χαρά είναι προτέρημα των ανθρώπων του Χριστού, των δικαίων, των ενάρετων και των ευσεβών, εκείνων που βιώνουν την πιστη πληρέστερα.

Αυτή την χαρά της Αναστάσεως άς ετοιμαστούμε να υποδεχθούμε, αφού πρώτα βιώσουμε την πορεία προς το Πάθος, από το σκοτάδι στο Φως. Αυτή την αναστάσιμη χαρά και ελπίδα έχει ανάγκη ο άνθρωπος στους τόσο δύσκολους σημερινούς καιρούς, σε εποχή δεινής κρίσεως, η οποία μας εξουθενώνει οικονομικά και ψυχικά και μας γεμίζει ανασφάλεια για το μέλλον.

Το Πάσχα του Κυρίου μας συνιστά *«λύτρον λύπης»* για όλους τους ανθρώπους και πηγή χαράς *«έν όλω τῷ κόσμῳ»*. Είναι *«ἡ κλητή καί ἀγία ἡμέρα, ἐορτῶν ἐορτή καί πανήγυρις πανηγύρεων»*. *Ἡ ἐμπειρία τῆς Ἀναστάσεως μέσα στήν Ἐκκλησία ἀποτελεῖ διαρκές βίωμα χαρᾶς. «Χαρᾶς τά πάντα πεπλήρωται, τῆς Ἀναστάσεως τήν πείραν εἰληφότα»*

. Και η χαρά αυτή εκπορεύεται από την βεβαιότητα της νίκης επί του θανάτου. Την πληρότητα της χαράς αυτής οι χριστιανοί τη βιώνουμε ως αγάπη. «Εν χαρᾷ» ασπάζεται ο ένας τον άλλον και τα πάντα συγχωροῦνται. Εμεῖς, γράφει ο εὐαγγελιστής Ιωάννης, γνωρίζουμε ότι πραγματοποιήσαμε την μετάβαση

«ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τήν ζωήν»

, επειδή αγαπήσαμε τους αδελφούς μας· όποιος δέν αγαπᾷ τόν ἀδελφό του,

«μένει ἐν τῷ θανάτῳ»

(Α΄ Ιω. 3, 14).

«Λοιπόν, ἀδελφοί, χαίρετε, καταρτίζεσθε, παρακαλεῖσθε, τό αὐτό φρονεῖτε, εἰρηνεύετε, καί ὁ Θεός τῆς ἀγάπης καί εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν» (Β΄ Κορ. 13, 11). Προσερχόμαστε στις ἐκκλησίες για νά εορτάσουμε τήν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μας, *«ίνα καί τό Χαῖρε ἀκουσώμεθα»*

, τό οἴποιο θά ἀναγγέλλει τή νίκη πάνω στόν θάνατο καί τήν φθορά, τήν πηγὴ τῆς αἰώνιας καί ἀληθινῆς ζωῆς, τήν ἐγγύηση τῆς δίκης μας ἀνάστασης, τό πλήρωμα τῆς χαρᾶς γιά κάθε ἄνθρωπο, τήν ἀκατάβλητη δύναμη τῆς θυσιαστικῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ.

Πανηγυρίζοντας τό Πάσχα τοῦ Χριστοῦ μας, Τόν παρακαλοῦμε νά στερεώσῃ τήν πίστη μας. Νά αὐξήσῃ τήν ἀγάπη μας. Νά μᾶς ἐνισχύει, ὥστε μέ προθυμία καί χαρά νά υπακοῦμε στό αἰώνιο θέλημά Του. Εὐχομαι νά ἀξιωθοῦμε ὅλοι νά ζήσουμε μέσα στήν ἐλευθερία καί τήν χαρά τοῦ ἀναστημένου Χριστοῦ. Νά ἐπιτυγχάνουμε καθημερινά τή διάβαση ἀπό τήν ἀμαρτία στήν Χάρη, ἀπό τήν ἀπελπισία στήν ἐλπίδα, ἀπό τόν θάνατο στήν Ζωή. Ὅσοι βιώνουμε ἐντός τῆς Εκκλησίας τήν ἀναστάσιμη χαρά, ἀναστημένοι κι ἐμεῖς στό φρόνημα καί τήν ψυχή, δίνουμε καθημερινά, παντοῦ καί πάντοτε, τήν μαρτυρία τῆς Ἀναστάσεως.

ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ 2013

Μέ πατρικές εὐχές

Ὁ Μητροπολίτης

+ Ὁ Χίου, Ψαρῶν καί Οἰνουσσῶν Μᾶρκος